

NORGES HØYESTERETT

Den 20. februar 2023 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Indreberg, Kallerud og Arntzen i

HR-2023-317-U, (sak nr. 23-022519STR-HRET), straffesak, anke over dom:

A (advokat Ole-Kristian Ringnes)

mot

Påtalemyndigheten

avsagt slik

D O M :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens dom i sak om seksuell handling uten samtykke og kroppskrenkelse, og reiser særlig spørsmål om lagmannsrettens dom skal oppheves fordi saken ikke var tilstrekkelig opplyst.
- (2) A, født 00.00.2005, er satt under tiltale for overtredelse av:

«I Straffeloven § 297
for å ha foretatt seksuell handling med noen som ikke har samtykket i det.

Grunnlag:

Lørdag 18. september 2021 ca. kl. 22.00 i ---- 00 i X tok han kvelertak rundt halsen på B og dyttet henne opp mot en vegg. Deretter dyttet han henne ned mot gulvet, dro kjolen hennes halvveis av samtidig som han spredte bena hennes, dro i trusen hennes og tok på flere steder på kroppen hennes, blant annet brystene hennes.

II Straffeloven § 271

for å ha øvet vold mot en annen person eller på annen måte krenket ham fysisk.

Grunnlag:

Til tid og på sted som beskrevet under post I forholdt han seg som der beskrevet.»

- (3) Romerike og Glåmdal tingrett avsa 6. mai 2022 dom med slik domsslutning:

«1. A, født 00.00.2005, dømmes for overtredelse av straffeloven § 297 og straffeloven § 271, sammenholdt med straffeloven § 79 bokstav a, til en bot på 12 000 – tolv tusen – kroner.

2. A dømmes til å betale oppreisning til B med 15 000 – femtentusen – kroner innen 2 – to – uker fra dommens forkynnelse.»
- (4) Etter anke fra A avsa Eidsivating lagmannsrett dom 30. august 2022 med slik domsslutning:
- «1. A, født 00.00.2005, dømmes for overtredelse av straffeloven § 297 og straffeloven § 271, sammenholdt med straffeloven § 79 bokstav a, til å betale en bot til statskassen på 12 000 – tolv tusen – kroner.
 2. A dømmes til å betale oppreisningserstatning til B med 30 000 – trettitusen – kroner innen 2 – to – uker fra dommens forkynnelse.»
- (5) Dommen ble avsagt under dissens, idet én meddommer ikke fant det bevist at tiltalte hadde forholdt seg slik beskrevet i tiltalen. Etter mindretallets syn skulle A frifinnes for både straffekravet og det sivile kravet.
- (6) A har anket dommen til Høyesterett. Anken gjelder lovanvendelsen og saksbehandlingen. Som bilag til anken ble det fremlagt et stillbilde fra en video som viste at tiltalte var utenfor huset der festen fant sted klokken 22.21. Lagmannsretten la til grunn at den straffbare handlingen skjedde omkring 22.20–22.30, og at A ikke hadde alibi i dette tidsrommet. Fordi tiltalte er avbildet på et annet sted på tidspunktet den straffbare handlingen visstnok skulle ha funnet sted, kan lagmannsrettens domfellelse ikke være riktig. Saken var ikke tilstrekkelig opplyst. Lagmannsretten har også anvendt det strafferettslige beviskravet uriktig. Det er lagt ned påstand om at lagmannsrettens ankeforhandling og dom oppheves.
- (7) Etter anken og det nye beviset fra A ble fremlagt, beordret riksadvokaten ytterligere etterforskingsskritt. Det ble deretter blant annet foretatt avhør av vitnet som hadde tatt videoen. Etterforskningen bekrefter at beviset er riktig; A var utenfor huset klokken 22.21.
- (8) *Påtalemyndigheten* er enig med domfelte i at saken ikke var tilstrekkelig opplyst for lagmannsretten. Ut fra det sammensatte bevisbildet som lagmannsretten baserte seg på, vil en slik innsnevring av det mulige gjerningstidspunktet som de nye opplysningene synes å
- (9) nødvendiggjøre, kunne være av sentral betydning for utfallet av bevisbedømmelsen. Etter påtalemyndighetens syn kan det derfor være grunnlag for opphevelse i ankeutvalget, jf. straffeprosessloven § 323 tredje ledd bokstav a.
- (10) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at en anke over dom til Høyesterett kan avgjøres uten ankeforhandling dersom ankeutvalget enstemmig finner at dommen bør oppheves, jf. straffeprosessloven § 323 tredje ledd bokstav a.
- (11) Lagmannsretten har gitt følgende bevisvurdering for så vidt gjelder *tidspunktet* de straffbare handlingene skal ha skjedd:
- «Både tiltalte, fornærmede og flere av festedeltakerne har ikke kunnet gi nøyaktige angivelser av tidspunkter for hvor de befant seg, eller når de møttes i løpet av kvelden. Flertallet legger til grunn at dette dels skyldes at flere av ungdommene på festen var beruset, og at det heller ikke er uvanlig at man ikke følger så nøye med på tiden når man er på fest. Flertallet finner derfor ikke å kunne legge særlig vekt på de tidsangivelser som er gitt, med mindre disse kan knyttes til bilder som er tatt med mobiltelefon som viser tidspunkt når bildene ble tatt, tekstmeldinger med angivelse av avsendertidspunkt, mv.

Det ble tatt et bilde av A i krysset mellom ----veien og ---- kl. 22:05, som ligger omkring 500 meter fra ---- 00 der festen foregikk og overgrepet fant sted. Kl. 22:30 sendte B en tekstmelding til sin mor hvor hun ba om å bli hentet. Kl. 22:55 ble det tatt en video av A på en lekeplass i nærheten av ---- 00.

Fornærmede har tidligere angitt at overgrepet skjedde rundt kl. 21:30, men rettet dette under ankeforhandlingen i lagmannsretten til nærmere kl. 22:30, etter at hun ble klar over når hun hadde sendt tekstmeldingen til sin mor. Flertallet legger fornærmedes nye forklaring til grunn. Forklaringen støttes av vitnet C som observerte B komme opp trappen fra første etasje og gå inn på badet i andre etasje rett foran henne, hvor B sendte meldingen til sin mor og skiftet til joggebukse.

Fornærmede har angitt at overgrepet pågikk 10-15 minutter. Flertallet legger til grunn at overgrepene ble gjennomført på atskillig kortere tid enn dette, selv om tiden kan ha føltes lenger for B. Etter flertallets syn må det legges det til grunn at overgrepet skjedde omkring kl. 22:20-22:30.»

- (12) Det nye beviset, som er vedlagt anken til Høyesterett, viser at tiltalte klokken 22.21 var utenfor huset der overgrepet skal ha skjedd. Gjerningstidsrommet innsnevres altså noe i forhold til det lagmannsretten har lagt til grunn. Det beviset som nå er lagt frem viser at saken ikke var fullstendig opplyst, jf. straffeprosessloven § 294.
- (13) Lagmannsrettens dom med ankeforhandling må etter dette oppheves, jf. straffeprosessloven § 323 tredje ledd bokstav a, jf. § 347 første ledd.
- (14) Dommen er enstemmig.

S L U T N I N G

Lagmannsrettens dom med ankeforhandling oppheves.

Knut H. Kallerud
(sign.)

Hilde Indreberg
(sign.)

Wenche Elizabeth Arntzen
(sign.)